روزنامه شهروند

فرهنگی . اجتماعی . سیاسی . اقتصادی

www.shahrvand-newspaper.ir

صاحب امتیاز: **جمعیت هلال احمر**

مدیر مسئول: **عبدالرسول وصال**

سردبیر: **سید افشین امیرشاهی**

نشانی: تهران ، فلکه دوم صادقیه
ابتدای بزرگراه محمدعلی جناح
کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴
کدپستی: ۱۴۸۳۷۷۸۶۱۷
فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰
تلفن: ۷-۴۴۹۵۶۱۰۱
چاپ: جام جم
توزیع: شرکت نشر گستر امروز
تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
تلفن سازمان آگهی ها: ۲-۴۴۹۵۶۲۰۰
فکس: ۴۴۹۵۶۲۰۳

telegram.me./Shahrvand_Newspaper
instagram.com/Shahrvand-Newspaper

صفحه آخر

این شرح بی‌نهایت

در دنیا صله رحم کنید اگر چه فقط با سلام باشد.
حضرت محمد(ص)

پادشاه گیتی

ای لعبت و بت و صنم و حور و شاه من
وی سوسن و گل و سمن و مهر و ماه من
ای جان دل عزیزتر از هر دویی و هست
ایزد بر این که دعوی کردم گواه من
ای دوست بی گناه مرا متهم کنی
جز دوستی خویش چه دانی گناه من
گفتی چرا گرفتی جعد دراز من
وآن گه چرا کشیدی زلف دو تاه من
ای مهر و ماه چند کشم در غم تو آه
ترسم که مهر و ماه بسوزد ز آه من
ما هر دو پادشاهیم ار نیک بنگریم
من پادشاه گیتی تو پادشاه من
سلطان ابوالملوک ملک ارسلان منم
کامروز عدل و مردی و رأی ست راه من
پر کلاه من که برون ایدا ز حجاب
نجم پرن بسوزد پر کلاه من
آباد شد زمانه ز جاه من و که دید
اندر زمانه هرگز جاهی چو جاه من
باک از سپاه دشمن کی باشدم چو هست
گردون و مهر و ماه و ستاره سپاه من
افکنده گشته دشمن و افتاده دوست مست
در رزمگاه من بود و بزمگاه من
حق دستیار من شد و من دستیار عدل
من در پناه ایزد و دین در پناه من
من شادمان ز بخت و ز من ملک شادمان
من نیکخواه خلق و فلک نیکخواه من
مسعود سعد سلمان

تقویم تاریخ

رخداد

■ آغاز به کار اولین **راه آهن** جهان، با استفاده از لوکوموتیوهای بخار در انگلستان (۱۸۲۵ میلادی)
■ تسلیم **ورشو** پایتخت لهستان پس از ۱۹ روز مقاومت در برابر حمله نیروهای آلمان نازی (۱۹۳۹ میلادی)
■ امضای **قرارداد پولادین** میان آلمان، ایتالیا و ژاپن (دولت‌های محور) در جریان جنگ جهانی دوم (۱۹۴۰ میلادی)
■ معرفی **لی هاروی اسوالد** به عنوان قاتل جان.اف.کندی رئیس جمهوری آمریکا، توسط کمیسیون تحقیق وارِن (۱۹۶۴ میلادی)

طلوع

■ **لویی سیزدهم** - پادشاه فرانسه از ۱۶۱۰ تا ۱۶۴۳، معروف به لویی درستکار (۱۶۰۱ میلادی)
■ **گراتزیا دلدا** - نویسنده ایتالیایی اهل ساردنی، برنده جایزه نوبل ادبیات سال ۱۹۲۶، نویسنده آثاری چون: چشم‌های سیمونه، حریق در باغ زیتون (۱۸۷۱ میلادی)
■ **گیورگی باگراتیونی** - شاهزاده گرجی از سلسله باگراتیونی‌ها، مدعی تاج و تخت و سلطنت در کشور گرجستان (۲۰۱۱ میلادی)

غروب

■ **اوربان هفتم** - با نام اصلی جیووانی باتیستا کاستانیا، از پاپ‌های کلیسای کاتولیک رم، دارای کوتاه‌ترین دوره پاپی از ۱۵ تا ۲۷ سپتامبر سال ۱۵۹۰ میلادی تنها برای ۱۲ روز (۱۵۹۰ میلادی)
■ **ادگار دگا** - نقاش فرانسوی، فعال در زمینه طراحی، مجسمه‌سازی و هنر چاپ، از پایه‌گذاران جنبش (امپرسیونیسم) دریافتگری (۱۹۱۷ میلادی)
■ **حسین ناصحی** - آهنگساز ایرانی، نوازنده ترومبون و فعال در زمینه موسیقی سمفونیک (۱۳۵۶ خورشیدی)

قاب کوچک

[آلبرت اینشتین در محوطه دانشگاه پرینستون] ۱۱۱ سال پیش، برابر با بیست و هفتم سپتامبر ۱۹۰۵ میلادی، فرمول «هم‌ارزی جرم و انرژی» موسوم به ($E = mc^2$)، یکی از مشهورترین معادله‌ها در علم فیزیک، در یک مقاله توسط آلبرت اینشتین انتشار یافت. در این فرمول E به معنای انرژی یک سامانه فیزیکی، m جرم سیستم و c سرعت نور در خلا، (تقریباً 3×10^8 m/s) است. از آنجا که سرعت نور در مقایسه با واحدهای روزمره عدد بسیار بزرگی است، این فرمول نشان می‌دهد که هر مقدار کوچکی از ماده مقدار بسیار زیادی از انرژی را دارا است که ممکن است به صورت نور و گرما توسط فرایندهای شیمیایی یا هسته‌ای آزاد شود.

گزارشهر

ایسلند در ابتدا و آفریقای مرکزی در انتهای جدول

سالم‌ترین کشورهای دنیا معرفی شدند

شهروند| انتشار نتایج یک تحقیق در مورد میزان سلامت کشورها، موازنه‌های مربوط به رابطه ثروت ملی و سلامت مردم را به هم ریخت. بر اساس این تحقیق دانشگاهی، ایسلند سالم‌ترین و آفریقای مرکزی ناسالم‌ترین کشورهای دنیا هستند.

به تازگی یک مطالعه جدید از سوی محققان دانشگاه سیاتل واشنگتن انجام و در مجله پزشکی «لانست» (نشریه مستقل پزشکی) منتشر شده است. در این تحقیق، شاهد نقشه‌ای از کشورهای سالم و ناسالم دنیا هستیم. ملاک تقسیم‌بندی کشورها نیز بر اساس اهداف توسعه پایدار مرتبط با سازمان ملل متحد در نظر گرفته شده است. در این نقشه کشورهای دنیا به ۵ دسته تقسیم شده‌اند. در بالاترین آن رنگ سبز تیره برای کشورهایی است که در بالاترین سطح، اهداف توسعه بهداشت را رعایت کرده‌اند و بیش از ۷۱ درصد سهم برای آنها در نظر گرفته شده است. کشورهایی که با سبز روشن‌تر نشان داده شده‌اند ۷۱-۶۲ درصد، زرد ۶۲-۵۵ درصد، نارنجی ۵۵-۳۷ درصد و قرمز با کمتر از ۳۷ درصد در رتبه‌های بعدی این تحقیق قرار می‌گیرند. ایران نیز از جمله کشورهایی است که با رنگ زرد در این نقشه به تصویر کشیده شده است.

ایالات متحده پایین‌تر از برونئی

۱۰ کشوری که به عنوان سالم‌ترین کشورهای دنیا معرفی شده‌اند عبارتند از ایسلند، سنگاپور، سوئد، آندورا، انگلستان، فلاند، اسپانیا، هلند، کانادا و استرالیا. در مقابل جمهوری آفریقای مرکزی به عنوان ناسالم‌ترین کشور معرفی شده و سومالی و سودان جنوبی در رتبه‌های دوم و سوم کشورهای ناسالم قرار گرفته‌اند.

به گزارش ایندیپندنت، با وجود رابطه‌ای که میان ثروت ملی و سطح سلامت در کشورها وجود دارد، این مطالعه نشان می‌دهد تفاوت‌هایی نیز در این زمینه وجود دارد. به عنوان مثال با اینکه آمریکا ثروتمندترین کشور دنیا محسوب می‌شود، در جایگاه بیست و هشتم و پس از اسلونی و برونئی قرار گرفته است. یا به رغم اینکه روسیه و هند ۲ قدرت اقتصادی در دنیا به شمار می‌روند، با کسب جایگاه ۱۱۹ و ۱۴۲ رتبه‌های ضعیفی در این تقسیم‌بندی دارند. همچنین بر اساس این مطالعه، آنچه باعث شده است جایگاه کشورها در این فهرست افت کند، تحت تاثیر عواملی مانند مرگ و میر ناشی از چاقی در دوران کودکی، ابتلا به HIV و میزان مصرف الکل بوده است. اگرچه این مطالعه نشان از پیشرفت‌های خوبی در زمینه سلامت دارد اما هشدارهایی نیز در مورد چاقی در دوران کودکی و مصرف الکل را متذکر شده است.

قطر میلیاردر در پایین فهرست

در این نقشه یکی از کشورهایی که ضعیف‌ترین عملکرد را در زمینه توسعه سلامت داشته قطر است. این کشور کوچک اما غنی از نفت و گاز، بالاترین سرانه تولید ناخالص داخلی روی کره زمین را دارد اما با رتبه ۸۹ پس از کلمبیا قرار گرفته است. «دیلی میل» نیز در گزارشی به این نکته اشاره کرده که پنج کشور از جمله لیبی و سوریه به دلیل جنگ و خشونت برخلاف انتظارهای پیش‌بینی شده، در زمینه سلامت بدتر عمل کرده‌اند. تیمور، تاجیکستان، کلمبیا و تایوان هم شاخص‌های مرتبط با سلامت را بیش از آنچه از آن‌ها انتظار می‌رفت، انجام داده‌اند. به اذعان کارشناسان، سرمایه‌گذاری دولت در اصلاح مراقبت‌های بهداشتی، می‌تواند یکی از دلایل مهم پیشرفت این کشورها باشد.

در ایسلند هم که عنوان سالم‌ترین کشور دنیا را کسب کرده، سیاست‌های کنترل دخانیات و نظام سلامت همگانی به کاهش مصرف سیگار منجر شده است. در ادامه این گزارش می‌خوانیم بیش از سه پنجم کشورها در حال حاضر اهداف کاهش مرگ و میر مادران و کودکان را اجرا می‌کنند. در مقابل پیشرفت‌های کمی در کاهش میزان ابتلا به هپاتیت «ب» صورت گرفته و چاقی در کودکان و مصرف الکل وضعیت بدتری داشته‌اند. همچنین تنها کمتر از یک پنجم کشورها به آب سالم و سیستم تخلیه فاضلاب مناسب دسترسی دارند و هیچ کشوری اهداف مربوط به از بین بردن بیماری‌هایی چون سل و HIV را به صورت کامل محقق نساخته‌است.

سواد رسانه‌ای

جِبیر ایرانی و پاندای اتریشی

سپهر دادجوی توکلی
روزنامه‌نگار

این یک موضوع بی‌ربط نیست. در پارک پردیسان به یک جِبیر معلول یک پای پروتزی اهدا شد. حالا او می‌تواند راه برود و حتی بجهد. جبیر، نوعی از آهو است. آهوهای ماده شاخ ندارند و فقط نرها شاخ دارند، اما در مورد جبیرها، ماده‌ها و نرها هر دو شاخ دارند ولی شاخ‌شان تفاوت دارد. با این حال از نوع شاخ می‌توان تفاوت بین جبیر نر و ماده را تشخیص داد.

این جبیر سال گذشته به مرکز بازپروری حیات‌وحش پارک پردیسان منتقل شده و تحت درمان قرار می‌گیرد. به دلیل آسیب دامپزشک مجبور به قطع یکی از پاهای او می‌شود. کار به دلیل عفونت این جِبیر بسیار پیچیده می‌شود. قانقاریای او درمان می‌شود. دامپزشک مربوط در گفت‌وگو با دوستش که اتفاقا صاحب کارگاه مستندسازی است، تلاش می‌کنند برای حیوان آسیب‌دیده پای مصنوعی بسازند. هیچ الگوی پیشینی برای این کار وجود نداشته و گروه با خلاقیت خود با استفاده از فایبر گلاس برای جِبیر بیچاره یک پا می‌سازند. حال این حیوان که اهلی هم نیست، در چالشی سخت پای جدید را می‌پذیرد و کم کم به آن عادت می‌کند.

حالا این را که بشنوید، هیجان کار بیشتر می‌شود: جِبیر، براساس شواهد موجود در کتاب «پستانداران ایران» نوشته؛ هوشنگ رضایی، گونه‌ای در خطر انقراض است. شماری از این جِبیرها به جزایری مانند جزیره هنگام در نزدیکی قشم منتقل شده‌اند که در نبود شکارچی طبیعی، بتوانند بقا یافته و تولیدمثل کنند. این جِبیر در محلی حفاظت‌شده در بوشهر پیدا شده‌است.

یک پاندا که البته دیگر در لیست حیوانات درحال منقرض نیست، در باغ‌وحش وین در اتریش Schoenbrunn Zoo زایمان می‌کند. اغراق نیست اگر مستند کنم که حداقل یک روز این خبر در صدر اخبار این کشور قرار گرفت. خبرگزاری رویترز تصاویر آن را پخش کرد. تمام شبکه‌های اجتماعی مملو بود از لحظه لحظه پیگیری اوضاع این پاندا و بچه‌هایش - کمتر پیش می‌آید پاندا دوقلو بزاید. روزنامه‌ها نوشتند و تلویزیون داستان آن را بارها و در بخش‌های مختلف خبری پخش کرد.

این یک موضوع بی‌ربط نیست. در عالم رسانه به آن دروازه‌بانی خبر می‌گویند. شاخص‌های متعددی در این موضوع نقش دارد اما آنچه مسلم است، سردرگمی و نابلدی طبقه رسانه‌ای کشور است. کوک کردن ساز خود بر مبنای اهدافی که لزوما هیچ ربطی به مخاطب ندارد. تمرکز بر جنگ حیدری نعمتی و غفلت از اصول و فروع حرفه‌ای و نیز منافع ملی. این آن چیزی است که از داستان جِبیر برای ما می‌ماند. توپی که به کرنر فرستاده می‌شود و دروازه‌بان جلوی آن را می‌گیرد، حتی بدون علم به این که چنین اخباری تا چه میزان می‌تواند دارای «ارزش‌های خبری» باشد.

جامعه رسانه‌ای ما چون براساس استانداردهای این حرفه تغذیه نشده، لاجرم دست به انتخاب اشتباه می‌زند. دروازه‌بانی است که توپ‌ها را تشخیص نمی‌دهد و در گزینش منفع است. پیرامونی است. به این معنی که توانایی «برجسته سازی» ندارد، بلکه خود مفعول است. مفعول زد و بندهای غالبا سیاسی و نادرا اقتصادی. زمانی که رسانه‌ای توانایی تولید محتوا براساس گزینش درست را نداشته باشد، از مخاطب خود فاصله می‌گیرد. تلویزیون بی‌بیننده می‌شود و روزنامه بی‌خواننده. این یکی از آسیب‌های جدی رسانه‌های ماست. آنها غالبا به موضوعاتی می‌پردازند که از پیش در جامعه مطرح بوده و بارها و بارها در موردش صحبت شده است. این درحالی است که آن مطلب از فیلتر خودسانسوری گذشته باشد، وگرنه تا آن حد نیز به آن پرداخته نمی‌شود. برعکس رسانه‌های معتبر دنیا به استناد همین فاکتور معتبر شده‌اند. یعنی «خبر»ی را انتخاب می‌کنند، کار می‌کنند، تفسیر و تحلیل می‌کنند که استانداردهای ویژه رسانه خود را یدک بکشد.

به هر تقدیر داستان جِبیرهای ایرانی مانند همان «دیوار مهربانی» تنها جرقه‌هایی است که رسانه‌های ما مانند طفلی نوپا به دهان گرفته‌اند و مزه‌مزه می‌کنند. چشم‌انتظار روزهای قد کشیدن این سال‌ها طفل نوپا بایدماند.

دنبال‌کننده‌ها

دغدغه یک قهرمان کار یا عار!؟

پخش عکس‌های رفتگری که قهرمان کاراته ایران شده است. اگرچه از سوی خانواده‌اش با رضایت همراه نشد، اما تحسین کاربران اینستاگرامی «شهروند» را برانگیخت. سرویس ورزش «شهروند» با یدالله جوانیان که بیش از ۲۰ سال است کاراته را به صورت حرفه‌ای دنبال می‌کند و به عنوان رفتگر شهرداری در استان مازندران و شهر نکا به فعالیت می‌پردازد، گفت‌وگو کرد اما در حین این صحبت، همسرش گوشی را گرفت و گلایه‌هایی را مطرح کرد: «من دوفرزند دارم که دانش‌آموز هستند و زندگی‌شان بعد از انتشار این عکس‌ها مختل شده، چون از طرف سایر دوستانشان تحقیر می‌شوند.» همین موضوع واکنش کاربران اینستاگرام «شهروند» را به دنبال داشت که با هم می‌خوانیم:

Meh-kasa با این همه افتخار باز بچه‌هاش راضی نیستن، امیدوارم که بچه‌هاش درک کنن که پدرشون چه آدم خاصیه توی این دوره و زمونه...

mshin تو این وانفسای بی‌اخلاقی که تو جامعه مد شده، واقعا خوندن داستان شرافت و بلندنظری این مرد آدم‌رو ذوق‌زده و متعجب می‌کنه!...

yasiiii احسنت. حالا خانواده باید بیش از پیش بهت افتخار کنن. شغل شما بسیار هم شریفه. من برای این قشر زحمتکش احترام زیادی قائلم...

khorshidi.paji آقای جوانیان هم محلی ما می‌شه. روستای سیاه چنار از بخش گهرباران ساری که چند سالی می‌شه نکا زندگی می‌کنه. لیسانس زبان انگلیسی هم داره. انشالا مورد توجه قرار بگیره و به حقش برسه...

tehran.iran این که خانواده این مرد باغیرت این‌طوری با شغلش مشکل دارن و یه سری هم برخورد زننده نشون می‌دن یه معضل بزرگ اجتماعیه که توی همه چیز مردم اثر منفی گذاشته. چرا مردم کار و باید عار بدونن؟...

Vahid-kilani چرا خجالت بکشند؟ مگه دزدی کرده؟ اگر وجود یک دکتر لازمه، وجود یک رفتگر هم واجبه. فکرشو کنید کسی آشغال‌ها رو جمع نکنه. هر کسی مسئول یک کار هست تا جهان در گردش باشه و هیچ کاری عار نیست و همه شغل‌ها لازمه...

فوکوس

۳۲۷ سال پیش، برابر با بیست و هفتم سپتامبر ۱۶۸۹ میلادی، پتریکم، ملقب به «پتر کبیر»، مشهورترین تزار روسیه، سلطنت خود را به شکل رسمی آغاز کرد. پتر را قدرتمندترین تزار روسیه توصیف کرده‌اند و هم او بود که توانست روسیه را به یک قدرت اروپایی تبدیل کند. پتر عقیده داشت روسیه تا زمانی که در عرصه فناوری به پای اروپا نرسد، هرگز یک امپراتوری قدرتمند نخواهد شد. در زمان حکمرانی او درهای مناصب دولتی که تا آن زمان تنها به پسران اشراف اختصاص داشت به روی پسران با استعداد خانواده‌های معمولی گشوده شد. پتر کبیر در سال ۱۷۰۳ تصمیم گرفت در باریکه‌ای باتلاقی که در طول ساحل دریای بالتیک به تصرف خود درآورده بود، یک شهر جدید و بزرگ بنا کند که سن‌پترزبورگ نام گرفت. با تلاش جان فرسای هزاران کارگر سن‌پترزبورگ به بندری بزرگ برای تجارت بین روسیه و اروپا تبدیل شد و در ۲ قرن بعدی تاریخ روسیه به صورت پایتخت روس‌ها درآمد.

از روزگار رفته

آوازِ بی‌گفتارِ مردی تنها

صادق رضازاده| شب‌های پایانی اجرایش بود که گفتند: «باید چند روزی بیشتر در ترکیه بمانی.» حالا این فرصت برای او پیش آمده بود تا با استادش نجیل کاظم آکسس بیشتر خلوت کند و آسمان صاف و آبیِ آنکارا را بار دیگر از پنجره اتاقش به تماشا بنشیند. اما قرار و مدارها با سفارت ایران در ترکیه بسته شده بود و باید راهی راهِ دیگری می‌شد. شهری دیگر، آسمان و خورشیدی دیگر در اروپا. راهی وین، شهری رویایی و شگفت‌انگیز برای عاشقان موسیقی. پرفسور لودویک چاچکس بعد از اجرای کوارتت زهی موسیقیدان جوان ایرانی، به سفارت ایران رفته بود و فقط یک درخواست داشت که «مصنف جوان این کوارتت را برای مطالعات فنی به وین اتریش اعزام کنند». حسین باید ترومبون‌اش، همان رفیق همیشگیِ اوقات تنهایی را درچمدانش می‌گذاشت و راهی می‌شد. هنوز به نیمه‌های ۲۰ سالگی هم نرسیده بود که دوره عالی کمپوزیسیون را تمام کرد. شبانه روزش را برای کار و درس و نوشتن صرف می‌کرد. ساعت‌های خواب و بیداری‌اش با نت‌هایی می‌گذشت که از همان ابتدای نوجوانی به سبک باخ، سکریابین و گابریل فوره می‌نوشت. بعد از پایان دوره مطالعاتی‌اش دیگر وقت سفر به وطن رسیده بود. روزهای پرالتهابِ پایتخت در سال‌های ۲۹ و ۳۰، دلشوره حسین را بیشتر و بیشتر می‌کرد. آسمان غبارآلودِ سیاست ترس و یأس را در دل او می‌انداخت اما جوانِ خوش‌پوش موسیقی خود را درحاشیه هیاهوی سیاست قرار داد. خودش را برای یک هدف آماده می‌کرد. هنرستان عالی موسیقی را برای تدریس و پژوهش انتخاب کرد. برای نوجوانان عاشق موسیقی هارمونی، کنترپوآن و فوگ درس می‌داد و خودش هم در ناامیدی روزهای کودتا حرمان‌ها می‌ساخت. گاه‌گاهی هم به پاتوقش در خیابان نادری می‌رفت و به حلقه دوستان می‌پیوست. حسین هر روز تنهاتر می‌شد، به حاشیه‌ای می‌رفت که خود متن بود. تیرگی عمیقی دل پرشور و عشقِ حسین را می‌پوشاند و همان جوانه‌های سال‌های جوانی‌اش هم دیگر پژمرده شده بود. در تنهایی‌اش غم روزهای رفته و حسرت کارهای ناتمام و نکرده‌اش را می‌خورد. جان او خسته‌تر و روح‌اش افسرده‌تر می‌شد. درخودش فرو رفته بود، دیگر نه درس می‌داد و نه هوای دلش رفاقت با دوستان را می‌خواست. او در تنهایی مطلق هم صحبت خودش بود. مرد عینکی موسیقیدان روزهای آخر عمرش را با طبیعت شهسوار تقسیم کرده بود. نت‌های طبیعت که نواخته می‌شدند در شب‌های خنک و مهتابی شهسوار روحش را نوازش می‌داد. به اجبار و از بد حادثه باز به تهران آمد و غریبانه زندگی کرد تا آوازِ بی‌گفتار ابدی‌اش نواخته شد.

۶ مهر ۱۳۵۶؛ سالروز درگذشت حسین ناصحی، موسیقیدان و آهنگساز ایرانی